

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **127643** (13) **U**
(51) МПК (2018.01)
A61D 19/00
A01K 67/00

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2018 03522	(72) Винахідник(и): Коваленко Віталій Петрович (UA), Ведмеденко Олена Володимирівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 02.04.2018	(73) Власник(и): Ведмеденко Олена Володимирівна, вул. Селянська, 12-а, сел. Степанівка, м. Херсон, 42304 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.08.2018	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.08.2018, Бюл.№ 15	

(54) СПОСІБ СТВОРЕННЯ КУРЕЙ М'ЯСО-ЯЄЧНОГО НАПРЯМКУ ПРОДУКТИВНОСТІ

(57) Реферат:

Спосіб створення курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності базується на міжпорідному схрещуванні та міжлінійній гібридизації. Для схрещування створюються двоконпонентні кроси; батьківські форми представлені родинними формами м'ясного типу, а материнські - родинними формами яєчного напрямку продуктивності.

UA 127643 U

Корисна модель належить до сільського господарства, зокрема, до галузі птахівництва.

Відомий спосіб отримання гібридної птиці базується на міжпорідному схрещуванні та міжлінійній гібридизації [1].

Недоліком способу є те, що гетерозис не проявляється, як закономірне явище за умови міжлінійних схрещувань, не можна передбачити прояву гетерозису в гібридів на основі продуктивності вихідних ліній.

Задачею корисної моделі є розробити прийом створення м'ясо-яєчних гібридів курей для фермерських і присадибних господарств.

Поставлена задача вирішується тим, що здійснюється діалельне схрещування; визначається загальна та специфічна комбінаційна здатність родинних форм різного напрямку продуктивності; встановлюється ступінь дискретності курей м'ясо-яєчного типу за продуктивними ознаками; створюються двокомпонентні кроси, батьківські форми представлені родинними формами м'ясного типу, а материнські - родинними формами яєчного напрямку продуктивності.

Для пояснення проведення дослідів додається креслення.

На кресленні представлена дендрограма генетичної відстані за продуктивними ознаками між гібридами курей.

Дослідження проведені в умовах сільськогосподарського птахівничого підприємства публічного акціонерного товариства "Чорнобаївське" Білозерського району Херсонської області.

Об'єктом досліджень були кури родинних форм П12 і П34 яєчного кросу "Прогрес" та К6 і К7 м'ясного кросу "Конкурент-2".

На першому етапі досліджень, з метою створення популяції м'ясо-яєчних птахів, було проведено діалельне схрещування чотирьох генотипів: родинні форми кросу "Прогрес" – П12, П34 (яєчний тип) і родинні форми кросу "Конкурент-2" – К6, К7 (м'ясний тип). Схема схрещування наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Схема схрещування родинних форм

Генотип	Крос "Прогрес"		Крос "Конкурент-2"	
	П12 (род-айленд червоний)	П34 (род-айленд білий)	К6 (корніш)	К7 (плімутрок)
П12	×	×	×	×
П34	×	×	×	×
К6	×	×	×	×
К7	×	×	×	×

Оцінка ефектів загальної комбінаційної здатності (табл. 2) показала різний рівень вияву гетерозису у поєднань, що вивчались.

30

Таблиця 2

Ефекти загальної комбінаційної здатності родинних форм за живою масою, г

Генотип	Вік, тижнів			
	1	3	5	12
П12	-15,73	-66,81	-80,91	-136,89
П34	-11,33	-58,86	-72,87	-110,08
К6	+15,65	+64,80	+86,74	+157,96
К7	+11,65	+60,87	+67,05	+89,01

Кращою за показником живої маси в усі вікові періоди була батьківська форма К6 м'ясного кросу (ефект загальної комбінаційної здатності впродовж 1...12 тижнів був на рівні +15,65...+157,96 г). Висока загальна комбінаційна здатність отримана й у материнській формі цього ж кросу (К7). Ці генотипи більш стійко передають високу живу масу своїм нащадкам.

35

Ефекти специфічної комбінаційної здатності родинних форм за живою масою молодняку наведено в таблиці 3.

Як показує оцінка специфічної комбінаційної здатності, можливе збільшення живої маси за реципрокного схрещування форм П34 і К7, П34 і К6 упродовж періоду вирощування та П12 і К7, починаючи з 5-тижневого віку.

Таблиця 3

Ефекти специфічної комбінаційної здатності за живую масою птиці, г

Вік, тижнів	Материнська форма	Батьківська форма			
		П12	П34	К6	К7
1	П12	-4,58	+7,21	+0,49	-3,12
	П34	+7,21	-12,57	+1,33	+4,02
	К6	+0,49	+1,33	-3,20	+1,38
	К7	-3,12	+4,02	+1,38	-2,29
3	П12	-0,18	+19,33	-8,30	-10,86
	П34	+19,33	-18,07	+0,10	-1,36
	К6	-8,30	+0,10	+14,68	-6,47
	К7	-10,86	-1,36	-6,47	+18,69
5	П12	-13,17	-48,09	+29,95	+31,30
	П34	-48,09	-89,68	+80,41	+57,35
	К6	+29,95	+80,41	-58,87	-51,49
	К7	+31,30	+57,35	-51,49	-37,16
12	П12	-54,31	-204,50	+74,68	+184,22
	П34	-204,50	-170,87	+165,38	+210,00
	К6	+74,68	+165,38	-70,34	-169,71
	К7	+184,22	+210,00	-169,71	-224,42

5

Високу специфічну комбінаційну здатність мала родинна форма К6 майже з усіма іншими генотипами. Батьківські чистопородні форми мали від'ємні показники комбінаційної здатності, окрім генотипів К6 і К7 у віці 3 тижнів, де величини специфічної комбінаційної здатності були високими (+14,68 і +18,69 відповідно). Гірші показники ефектів були серед комбінацій П12 і П34 у заключний період вирощування молодняку.

10

Проведено визначення евклідової відстані та побудована дендрограма, яка визначає розподіл 9-ти поєднань родинних форм курей м'ясного та яєчного типу за трьома показниками: жива маса і маса яєць у 12 місяців, несучість за 11 місяців продуктивного періоду.

Виявлені відмінності між гібридними комбінаціями наочно представлені на дендрограмі (креслення).

15

Встановлено, що кроси, які порівнювались, утворюють три кластери. До першого кластеру з найменшими показниками генетичної відстані входять кури поєднань К7×П12, К6×П12, П12×К7, К7×П34, К6×П34. До другого кластеру (з середніми значеннями генетичної відстані) входять гібриди П34×К7, П12×К6 і П34×К6. До третього кластеру входить тільки одне поєднання, що має найбільш високу генетичну відстань з іншими варіантами підбору - комбінація П34×П12. Це знаходить логічне пояснення в тому, що дане гібридне поєднання представлене батьківською і материнською формою яєчного типу. До другого кластер також входить птиця, яка має подібні показники продуктивності: висока жива маса, маса яєць із нижче середньою несучістю (табл. 4).

20

Таблиця 4

Продуктивні ознаки курей різних генотипів відповідно кластерів

Кластери	Ознаки продуктивності		
	жива маса, кг	маса яєць, г	несучість, шт. яєць
1	3,31	64,16	228,10
2	3,81	68,29	178,68
3	2,10	66,20	185,15

25

До першого кластеру належить найбільш перспективні поєднання, які можуть бути використані для створення курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності, для них характерні середні показники живої маси і маси яєць з більш високою несучістю. Даний висновок

підтверджується показниками продуктивності курей цього кластеру. Отже, дендрограма за показниками генетичних відстаней вказує на ступінь спорідненості досліджуваних груп курей, рівень їх диференціації за продуктивними ознаками.

5 виявлені генетичні відмінності між вивченими генотипами можуть бути основою для їх подальшого удосконалення та вибору оптимальної структури кросу м'ясо-яєчних курей для фермерських і присадибних господарств.

Таким чином, на підставі проведених досліджень виявлено найбільш перспективні гібридні комбінації, в яких батьківською формою були родинні форми м'ясного напрямку продуктивності, а материнською - яєчні.

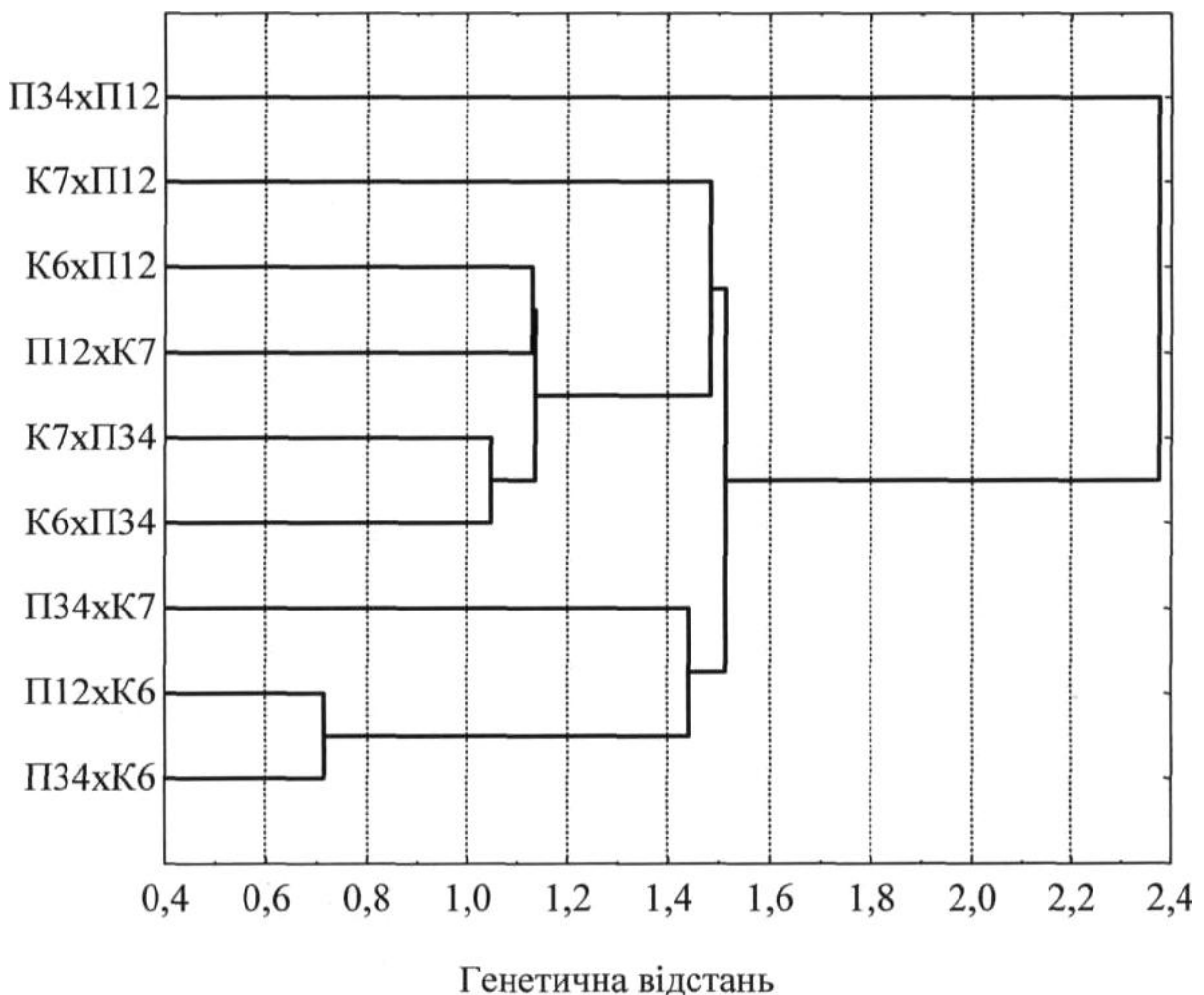
10 Несучість м'ясо-яєчної групи курей була в межах 207,89...247,38 штук яєць з інтенсивністю несучості 63,00...74,96 %. Жива маси у віці 12 місяців 3,0-3,6 кг, маса яєць в 12-місячному віці 61,6-64,8 г із кремовою шкаралупою.

Джерела інформації:

15 1. Медведєв В.О. До питання вдосконалення класифікації видів схрещування сільськогосподарських тварин /В.О.Медведєв, В.П.Коваленко //Науковий вісник Львівської державної академії ім. Гжицького. - Львів, 1999. - Вип.3.-4.1.-С.219-220.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

20 Спосіб створення курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності, що базується на міжпорідному схрещуванні та міжлінійній гібридизації, який **відрізняється** тим, що для схрещування створюються двокомпонентні кроси; батьківські форми представлені родинними формами м'ясного типу, а материнські - родинними формами яєчного напрямку продуктивності.

Комп'ютерна верстка І. Мироненко

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601